

نقش معماری پایدار در همپیوندی عناصر متکثر شهری در جهت طراحی توسعه پایدار شهری

آرمین زرتاج*^۱ - فریده گرمان - حسین زرتاج

armin.zartaj@yahoo.com

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد نور

halia.aban@liber.it

۲- استاد یار دانشگاه آزاد اسلامی واحد نور

amin.zartaj@yahoo.com

۳- دانشجوی دکتری عمران دانشگاه تبریز

چکیده:

شناخت و بررسی معماری پایدار در پیوند عناصر مختلف شهری در عرصه برنامه ریزی و طراحی با جهت گیری به سوی شهر پایدار از موضوع اصلی مقاله می باشد. یکی از مهمترین جهت گیری های نظام هدایت توسعه شهری در دهه های اخیر، پایداری در همه ابعاد شهر می باشد. در این راستا توسعه شهری باید در جهت تضمین پایداری شهر و رفاه ساکنان فعلی و نسل های آتی صورت گیرد. با توجه قابل ملاحظه و مستمر افراد محققین و دولتها در مورد مسئله پایداری زیست محیطی در سه دهه پایانی قرن بیستم به نظر می رسد تقاضا برای توسعه پایدار شهری و شهرهای پایدار مهمترین چالش فراروی بشریت در قرن بیست و یکم باشد. از سوی دیگر جستجو برای یافتن شهر ایده آل یعنی آن شکلی از شهر که بتواند هم امقیازات تکنولوژیک و هم روحیه سالم زندگی روستایی را بر اساس ایده های روشنگرانه عدالت اجتماعی بیان کند از قرن های دور بسیار مورد توجه و یکی از دل مشغولی های مهم بسیاری از فلاسفه مصلحان اجتماعی نویسندگان معماران و شهرسازان بوده است. هدف این تحقیق جستجوی نظریه های توسعه پایدار شهری در جهت پیوند عناصر شهری و پیوند آن با معماری پایدار است.

۱- نویسنده ی مسئول - مقاله استخراج شده از پایانامه کارشناسی ارشد -

کلمات کلیدی: معماری پایدار ، توسعه پایدار شهری ، عناصر متکثر شهری

۱- مقدمه:

جمعیت انسانها روی کره زمین رشد صعودی شتابانی را به خود گرفته است و با توجه به اعمال خودسرانه و خودخواهانه بشریت در روی کره زمین باعث ایجاد آلودگیهای مختلف و تهدیدی برای خود انسانها و دیگر موجودات ساکن آن شده است. امروزه با توجه به آلودگیهای متفاوتی که به علل گوناگونی از جمله فرایند صنعتی شدن، استفاده بی رویه و غیراصولی از منابع و... بر روی این کره خاکی بوجود آمده، رشد زیاد جمعیت و کمبود منابع برای ادامه زندگی نسل حاضر و نسلهای آینده، باعث ایجاد تغییراتی در دیدگاهها و نقطه نظرات توسعه شده است. دیدگاهی که در کنار رسیدن به توسعه اقتصادی-اجتماعی و بهبود کیفیت زندگی های انسان، ارزش و اعتباری ویژه برای حفظ کیفیت محیط زیست انسانها و سایر موجودات قائل است. در بحث برنامه ریزی شهرها که محیط زندگی عده کثیری از انسانها می باشند نیز مباحث تفوریک و عملی این نظریه وارد شده است و توسعه پایدار در مفهوم گسترده آن به معنی اداره و بهره برداری صحیح و کارآمد از منابع پایه، طبیعی، مالی و نیروی انسانی برای دستیابی به الگوی مصرف مطلوب است که با بکارگیری امکانات فنی و ساختار و تشکیلات مناسب برای رفع نیاز نسل امروز و آینده بطور مستمر و رضایت بخش امکان پذیر می شود.

نظریه توسعه پایدار شهری، حاصل بحث های طرفداران محیط زیست درباره مسایل زیست محیطی بخصوص محیط زیست شهری است. این نظریه موضوعی از قبیل جلوگیری از آلودگیهای محیط شهری و ناحیه ای، کاهش ظرفیتهای تولید محلی، ناحیه ای و ملی، حمایت از بافتها و عدم حمیت از توسعه های زیان آور و از بین بردن شکاف میان فقر و غنی را مطرح می کند. همچنین راه رسیدن به این اهداف را برنامه ریزیهای شهری- روستایی، ناحیه ای و ملی که برابر قانون، کنترل کاربریها و کنترل بیشتر در شهر و روستاست می داند، این نظریه به مثابه دیدگاهی راهبردی به نقش دولت در این برنامه ریزیها اهمیت بسیاری می دهد و معتقد